

Årsplan i norsk 5.klasse, 2022-2023

Fag: Norsk Klasse: 5

Tid	Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
34-35	<p>Lesestrategier «Ta SALTO»</p> <p>Tekst i kontekst</p> <p>Kritisk tilnærming til tekst</p>	<p>Bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen.</p>	<p>- Kunne bruke lesestrategien "ta SALTO" før, under og etter lesing.</p> <p>- Kunne finne nøkkelord, skrive sammendrag, lage tankekart og venndiagram.</p>	<p>Salto verket og andre utvalgte tekster</p>	<p>- Klassesamtale</p> <p>- Førlesning</p> <p>- Mens du leser</p> <p>- Etter at du har lest</p> <p>- Nøkkelord</p> <p>- Sammendrag</p> <p>- Tankekart</p> <p>- Venndiagram</p> <p>- Muntlig presentasjon</p>	<p>- Kapitteltest</p> <p>- Underveisvurdering</p> <p>- Elevvurdering</p> <p>- Muntlig vurdering</p> <p>- Fagsamtaler</p> <p>- Egenvurdering</p> <p>- Diktater</p> <p>- Ukesjekk</p> <p>- Prøver</p> <p>- Vurdering av elevtekster</p>
36-37	<p>Sammensatte tekster</p> <p>Muntlig kommunikasjon</p> <p>Skriftlig tekstsaking</p> <p>Språket som system og mulighet</p>	<p>utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster</p> <p>Skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving,</p>	<p>- Kunne forklare hva som kjennetegner sammensatte tekster.</p> <p>- Vite hvordan tekst og illustrasjon forteller sammen.</p> <p>- kunne bruke komma ved oppramsing og foran «men».</p>		<p>- Klassesamtale</p> <p>- Språkverksted</p> <p>- Les og forstå</p> <p>- Skriveskole</p> <p>- Mer å lese</p>	<p>- Kapitteltest</p> <p>Underveisvurdering</p> <p>- Elevvurdering</p> <p>- Muntlig vurdering</p> <p>- Fagsamtaler</p> <p>- Egenvurdering</p> <p>- Diktater</p> <p>- Ukesjekk</p> <p>- Prøver</p> <p>- Vurdering av elevtekster</p>

		ordbøying og tegnsetting				
38	Vitser og gåter Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstsaking Språket som system og mulighet	presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster	- Kunne forklare hva som kjennetegner vitser og gåter. - Kunne fortelle vitser med innlevelse. - Kunne skrive egne vitser og gåter med humoristisk poeng. - Kunne bruke replikkstrek og anførselstegn riktig.		- Klasesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese	- Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
39-40	Å innlede en fortelling Tekst i kontekst Språklig mangfold Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstsaking Språket som system og mulighet	lese samiske tekster på norsk og samtale om verdiene som kommer til uttrykk, og hvordan stedsnavn og personnavn som inneholder de samiske bokstavene, uttales beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål	- Kunne bruke det du har lært til å reflektere over hva som gjøre en innledning god. - Kunne skrive innledninger med beskrivelse av person, plass eller problem. - Kunne vurdere andres innledninger, og bruke rådene du får til å bearbeide din egen innledning.		- Klasesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese	- Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster

		Skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting				
42-43	<p>Nynorsk og bokmål</p> <p>Språklig mangfold</p> <p>Skriftlig tekstskeping</p> <p>Språket som system og mulighet</p> <p>Tekst i kontekst</p>	<p>lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold</p> <p>Prøve ut tekster på sidemål.</p> <p>sammenligne talespråk i nærmiljøet med andre talespråkvarianter i Norge og med nabospråk.</p> <p>Utforske og reflektere over sammenhengen</p>	<p>- Kunne forklare bakgrunnen for hvorfor vi har to norske skriftspråk.</p> <p>- Kunne sammenligne ord på nynorsk og bokmål.</p> <p>- Kunne planlegge, gjennomføre og skrive et intervju.</p> <p>- Kunne lage spørsmål med og uten spørreord på bokmål og nynorsk.</p>		<p>- Klasesamtale</p> <p>- Språkverksted</p> <p>- Les og forstå</p> <p>- Skriveskole</p> <p>- Mer å lese</p>	<p>- Nasjonal prøve i lesing 5. klasse</p> <p>- Kapitteltest</p> <p>Underveisvurdering</p> <p>- Elevvurdering</p> <p>- Muntlig vurdering</p> <p>- Fagsamtaler</p> <p>- Egenvurdering</p> <p>- Diktater</p> <p>- Ukesjekk</p> <p>- Prøver</p> <p>- Vurdering av elevtekster</p>

		mellom språk og identitet.				
44-45	<p>Å beskrive en person</p> <p>Muntlig kommunikasjon</p> <p>Skriftlig tekstskaping</p> <p>Språket som system og mulighet</p>	<p>Beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål</p> <p>gi tilbakemelding på medelevers tekster ut fra kriterier og bruke tilbakemeldinger i bearbeiding av egne tekster</p> <p>bruke fagspråk og kunnskap om ordklasser og setningsoppbygning i samtale om egne og andres tekster</p>	<p>– forklare forskjellen på en persons ytre og indre egenskaper</p> <p>– reflektere over hva som gjør en personbeskrivelse god</p> <p>– gradbøye adjektiv</p> <p>– beskrive personer med adjektiv, slik at leseren kan se dem for seg</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese - Kapitteltest 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
46	<p>«Skuespill – juleavslutningen»</p> <p>Muntlig kommunikasjon</p> <p>Skriftlig tekstskaping</p>	<p>leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster</p> <p>presentere</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Kunne forberede en framføring. -Kunne lese i passe tempo, med tydelig uttale og med innlevelse. -Opptre i ulike roller. -Kunne lytte til andre. -Kunne vurdere andre; - kan de det de skal 		<ul style="list-style-type: none"> -Øve på ulike roller. -Øve på skuespill/framføring. 	<p>Elevvurdering og undervisvurdering: kan de det de skal framføre, det er tydelig, det er pauser, det er høyt og tydelig</p>

	Språket som system og mulighet	faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser	framføre, det er tydelig, det er pauser, det er høyt og tydelig. -Kunne ta imot kritikk som er saklig.			
47-48	Fagtekster Kritisk tilnærming til tekst Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstskaping Tekst i kontekst	Utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster orientere seg i faglige kilder på bibliotek og digitalt, vurdere hvor pålitelige kildene er, og vise til kilder i egne tekster bruke lesestrategier tilpasset formålet med lesingen	– forklare hva som kjennetegner en fagtekst – vurdere om en kilde er pålitelig og relevant – bøye substantiv i entall og flertall – skrive en fagtekst med innledning, hoveddel og avslutning		- Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese	- Kapitteltest Underveisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster

		<p>skrive tekster med funksjonell håndskrift og med flyt på tastatur</p> <p>Utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster</p>				
49	<p>Instruksjoner og lister</p> <p>Muntlig kommunikasjon</p> <p>Skriftlig tekstskaping</p> <p>Språk som system og mulighet</p>	<p>utforske og beskrive samspillet mellom skrift, bilder og andre uttrykksformer og lage egne sammensatte tekster</p> <p>skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting</p>	<p>– forklare hva som kjennetegner instruksjoner og lister</p> <p>– letelese for å hente ut informasjon fra instruksjoner og lister</p> <p>– alfabetisere ord som starter med én eller flere like bokstaver – planlegge en instruksjonsfilm</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Klasesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Underveisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster

1-2	Å holde kontakt	reflektere etisk over hvordan eleven framstiller seg selv og andre i digitale medier Se de overordnede målene.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne beskrive hvordan mennesker kommuniserer gjennom sosiale medier og e-post. - Kunne bruke råd for internett. - kunne skrive og svare på fan-e-post. - Kunne regler for forkortelser, og vite når det er vanlig å bruke dem. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Underveisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
	Forberedelser til kristendomsdagen	leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster Presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser Se de overordnede målene.	<ul style="list-style-type: none"> -Kunne forberede en framføring. -Kunne lese i passe tempo, med tydelig uttale og med innlevelse. -Kunne opptre i ulike roller. -Kunne lytte til andre. -Kunne vurdere andre; - kan de det de skal framføre, det er tydelig, det er pauser, det er høyt og tydelig. 	Avhenger av tema som blir valgt til kristendomsdagen.	Avhenger av tema som blir valgt til kristendomsdagen.	Elevvurdering og underveisvurdering: kan de det de skal framføre, det er tydelig, det er pauser, det er høyt og tydelig

3-4	Høytlesning	<p>Leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne framføre tekster gjennom høytlesning for et publikum. - Kunne vurdere egne og andres lytteferdigheter. - Kunne vurdere egen og andres høytlesning. - Kunne skrive dialoger med variert bruk av utsagnsverb og adverb. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese - Vurdering av høytlesing 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Underveisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
5-6	Eventyr og fabler	<p>Leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster</p> <p>Gi tilbakemelding på medelevers tekster ut fra kriterier og bruke tilbakemeldinger i bearbeiding av egne tekster</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne forklare forskjellen mellom folkeeventyr og kunsteventyr. - Kunne forklare hva som kjennetegner eventyr og fabler. - kunne bruke eventyrtrekk når en skriver sitt eget eventyr. - Kunne skille mellom lang og kort å-lyd. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Underveisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster

		Skrive tekster med tydelig struktur og mestre sentrale regler for rettskriving, ordbøying og tegnsetting				
7 og 9	Dikt Muntlig kommunikasjon Skriftlig tekstskaping Språk som system og mulighet	Lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold Leke med språket og prøve ut ulike virkemidler og framstillingsmåter i muntlige og skriftlige tekster	- Kunne tolke dikt og forklare hva de handler om. - Kunne samtale om form og virkemidler. - Kunne skrive egne dikt. - Kunne framføre dikt på ulike måter. - kunne regler for skriving av sammensatte ord.		- Klasesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese	- Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
10-11	Skap spenning	Se de overordnede målene.	- Kunne gi eksempler på ulike typer spenning i fortellinger. - Kunne gjenkjenne disse virkemidlene i fortellinger: hindringer, utvidet		- Klasesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese	- Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk

			<p>øyeblikk og høydepunkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunne bruke replikker til å skape spenning. - Kunne skrive en spenningsfortelling hindringer, utvidet øyeblikk og høydepunkt. 			<ul style="list-style-type: none"> - Prøver - Vurdering av elevtekster
12, 13 og 15	Si meningen din	<p>Lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler</p> <p>Se de overordnede målene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne uttrykke og begrunne egne meninger. - Kunne lytte til andres meninger og respektere dem. - Kunne bruke synonymer og antonymer for å uttrykke seg mest mulig presist. - Kunne planlegge og skrive en argumenterende tekst. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Vurdering av deltagelse i diskusjon - Vurdering av leserinnlegg - Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
16-17	Fantastiske fortellinger	Se de overordnede målene.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne forklare forskjellen på realistiske og fantastiske fortellinger. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering

			<ul style="list-style-type: none"> - Kunne beskrive sentrale kjennetegn ved fantastiske fortellinger. - Kunne planlegge og skrive en fantastisk fortelling. - Kunne skrive ord med kj-lyd og sj-lyd riktig. 			<ul style="list-style-type: none"> - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster
18-24	Grip boka	<p>lese lyrikk, noveller, fagtekster og annen skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk, svensk og dansk og samtale om formål, form og innhold</p> <p>Se de overordnede målene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne forklare forskjellen på skjønnlitteratur og faglitteratur. - Kunne skille mellom meninger og fakta. - Kunne bruke hovedregelen for dobbel-konsonant og unntak fra regelen. - Kunne skrive en bokomtale. 		<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtale - Språkverksted - Les og forstå - Skriveskole - Mer å lese 	<ul style="list-style-type: none"> - Kapitteltest - Undervisvurdering - Elevvurdering - Muntlig vurdering - Fagsamtaler - Egenvurdering - Diktater - Ukesjekk - Prøver - Vurdering av elevtekster